

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	December 2020
Institution	Herning HF & VUC
Uddannelse	EUX PA
Fag og niveau	Idehistorie B, august 2017
Lærer(e)	Peter Damgaard
Hold	18IhBux

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Introduktion
Titel 2	Menneskesyn, opdragelse og pædagogik
Titel 3	Vaccinens historie og sundhed
Titel 4	Telefoni, identitet og eksistens

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 1	Introduktion
Indhold	<p>Anvendt litteratur og andet undervisningsmateriale fordelt på kernestof og supplerende stof</p> <p>Kernestof:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. fra Alex Young Petersen, m.fl., Idehistorie, Systime 2018:<ol style="list-style-type: none"> 1. Idehistorie som fag (4,8 ns= 2. Idehistoriske tilgange (26,7 ns) <p>Supplerende stof:</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Cases og eksempler:<ol style="list-style-type: none"> 1. https://verdenfoer1914.systime.dk/index.php?id=170 2. https://filosofigrund.systime.dk/index.php?id=163 3. https://litthist.systime.dk/index.php?id=238
Omfang	Anvendt uddannelsestid – 4 lektioner a 45 min, dvs 3 timer af 60 min/ca 31,5 siders kernestof af 2400 anslag incl mellemrum + supplerende stof i et omfang af ca 5 ns
Særlige fokus-punkter	<p>Kompetencer, læreplanens mål, progression</p> <p>Indføring i faget og dets metode, dvs fokus på Bekendtgørelsen + indføring i de 3 grene af faget: Idehistorie, teknologihistorie og Almen historie – deres karakteristika og særskilte metode</p>
Væsentligste arbejdsformer	<p>Klasseundervisning/virtuelle arbejdsformer/projektarbejdsform/anvendelse af fagprogrammer/skriftligt arbejde/eksperimentelt arbejde</p> <p>Klasseundervisning, gruppearbejde, individuelt arbejde med cases og fremlæggelse</p>

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 2	Menneskesyn, opdragelse og pædagogik
Indhold	<p>Anvendt litteratur og andet undervisningsmateriale fordelt på kernestof og supplerende stof</p> <p>Kernestof:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dyb Historie, fra Alex Young Petersen, m.fl., Idehistorie, Systime 2018 (12,3 ns) 2. Antikkens filosofi, fra https://teknologihistorie.systime.dk/index.php?id=581#c2765 (1 ns) 3. Opdragelse i historisk perspektiv, fra https://leksikon.org/art.php?n=5279 4. Aristoteles, af Statslæren (ca 330 fvt), uddrag fra Bent Rench, Ret og Magt, Systime 1993 (3,6 ns) 5. Middelalder, Reformation og Renæssance, fra https://verdenfoer1914.systime.dk/index.php?id=305 samt https://verdenfoer1914.systime.dk/index.php?id=385 samt https://verdenfoer1914.systime.dk/index.php?id=380&L=0 (6,2 ns) 6. Luther Spalter Kirken, fra https://verdenfoer1914.systime.dk/index.php?id=384&L=0 (2,9 ns) 7. Bogtrykkerkunsten, fra https://civilisationernesverdenshistorie.systime.dk/index.php?id=292 (1,8 ns) samt https://litteraturenhuse.systime.dk/index.php?id=568 8. Uddrag af Luthers Lille Katekismus (1529), fra https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/luthers-lille-katekismus-1529-1953-udgave/ (2,4 ns) 9. Oplysningstiden, fra https://primus.systime.dk/index.php?id=240 10. fra Jette Rastorp, 16 tanker om barndom: fra Rousseau til Brostrøm: Tilbage til Naturen – Rousseau (2,4 ns) Ikke alt det kæleri – Kant (2,3 ns) 11. Jean Jacques Roussau, uddrag af Emilie (1762), fra Ulla Liberg, Pædagogiske tænkere, Hans Reizel 2014. (4 ns) 12. Immanuel Kant, uddrag af Om pædagogik (1803), Klim 2012 (3,2 ns) 13. Finn Korsaa, Børnene bestemmer – forældrene er lakajer (2014), kronik fra https://www.berlingske.dk/kronikker/boernene-bestemmer-foraeldrene-er-lakajer (3,5 ns) 14. Pernille Vigsø Bagge, Vi vil ikke stjæle børnenes fritid (2013), artikel fra https://www.berlingske.dk/politik/vi-vil-ikke-stjaele-boernenes-fritid (2,5 ns) <p>Supplerende stof:</p> <ol style="list-style-type: none"> 15. Interview med Eske Willerslev fra http://hval.dk/mitCFU/mm/player/?copydan=321402211125 16. Aristoteles, af Etikken ca 350 fvt), uddrag fra Thomas Falk Larsen, m.fl., Refleksion, Gyldendal 2017

	<p>17. Indføring i Aristoteles menneskesyn fra http://hval.dk/mitCFU/mm/player/?copydan=030005101630 (3.56-6.57)</p> <p>18. Aristoteles indretning af Staten fra http://hval.dk/mitCFU/mm/player/?copydan=030005101630 (11.43-18.13)</p> <p>19. Yderligere indføring i Aristoteles https://www.youtube.com/watch?v=j_7deR0idvs (1.59) og https://www.youtube.com/watch?v=csIW4W_DYX4&t=13s (1.17-3.14)</p> <p>20. Uddrag af Reformationen http://hval.dk/mitCFU/mm/player/?copydan=321710302250 (00.00-24.00 min)</p> <p>21. Faktalink om Oplysningstiden https://faktalink.dk/titelliste/ply</p>
Omfang	Anvendt uddannelsestid – 26 lektioner af 45 min, dvs 19,5 timer af 60 min/ca 50,4 siders kernestof af 2400 anslag incl mellemrum + supplerende stof i et omfang af ca 15 ns
Særlige fokuspunkter	<p>Kompetencer, læreplanens mål, progression</p> <p>Dette forløb er tænkt som et overblikforløb strækkende sig over Dyb historie, Antikken, Middelalder/Reformation/Renæssance, over Oplysningstiden frem mod i dag.</p> <p>Forløbet indeholder en videre indføring i faget og fagets metode(r) med fokus på både idehistoriske, almenhistoriske og teknologihistoriske vinkler</p> <p>Faglige mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> • redegøre for væsentlige idéhistoriske og teknologihistoriske udviklingslinjer og begivenheder fra oldtiden til i dag • sammenligne udviklingen og brugen af ideer og teknologi på tværs af kulturer på forskellige niveauer, fra det lokale til det globale • analysere udvalgte historiske, kulturelle, samfunds- og videnskabsmæssige omstændigheder for teknologisk innovation, herunder vekselvirkning med naturen • analysere samspillet mellem ideer, teknologier, natur og samfund, herunder betydningen for den menneskelige eksistens • analysere konkrete faglige problemstillinger under inddragelse af forskelligartet historisk materiale • diskutere aktuelle problemstillinger med udgangspunkt i fagets perspektiver, herunder reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende • demonstrere viden om fagets identitet og metoder <p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • idéhistoriske, teknologihistoriske og almenhistoriske udviklingslinjer fra oldtiden til i dag • natur, teknologi og produktion i historisk og nutidigt perspektiv • samspillet mellem ideer, teknologier, samfund og videnskab, herunder teknologisk videnskab

	<ul style="list-style-type: none"> • erkendelsesteoretiske, etiske, livsfilosofiske og kulturelle aspekter ved udvikling og brug af teknologi • forskellige tilgange til anvendelser af teknologi, ideer og historie. <p>Desuden er den skriftlige dimension af faget kommet i spil via en skriftlig forholden sig til kernestoffet.</p> <p>Engelsksproget materiale er anvendt i form af små forklarende videoer</p>
Væsentligste arbejdsformer	<p>Klasseundervisning/virtuelle arbejdsformer/projektarbejdsform/anvendelse af fagprogrammer/skriftligt arbejde/eksperimentelt arbejde</p> <p>Klasseundervisning, gruppearbejde, individuelt arbejde med cases og fremlæggelse, samt skriftlig forholden sig til kernestoffet</p>

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 3	Vaccinens historie og sundhed
Indhold	<p>Anvendt litteratur og andet undervisningsmateriale fordelt på kernestof og supplerende stof</p> <p>Kernestof:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Indførende tekst om vacciner, fra faktalink https://faktalink.dk/vacciner (side 1-4) (13,1 ns i alt incl punkt 6) 2. Dokumentarer: De magiske vacciner http://hval.dk/mitCFU/mm/player/?copydan=030404191900 (0-8 min af 29 min) + Vores århundrede – det gode liv i det 20. århundrede - poliovaccinen http://hval.dk/mitCFU/mm/player/?copydan=039705112010 (0-22 min af 53 min) - med fokus på såvel, historie, teknologi, samt idehistorie (i alt ca 7,5 ns) 3. Store opdagelser: kokopper og vacciner, artikel fra https://videnskab.dk/krop-sundhed/store-opdagelser-kokopper-og-vaccination (5,0 ns) 4. Hvad er etik, artikel fra etiskraad.dk http://etiskraad.dk/EtiskRaad/Temauniverser/Etikoglivetgym/Etik-og-samfundsfag/Hvad-er-etik (5,7 ns) 5. Fra Kasper Larsen, Grundbog til filosofi – Mennesket i verden, Systime 2013 (i alt 16,3 ns)<ul style="list-style-type: none"> • Pligtetik – uddrag af Immanuel Kant, Grundlæggelse af Moralens metafysik (1785), side 15-23 • Konsekvensetik – uddrag af John Stuart Mill, Utilitarisme (1861), side 23-30 • Dyddsetik – uddrag af Rosalind Hursthouse, Om dyddsetik (1999), side 30-39

	<ol style="list-style-type: none"> 6. Vacciner - Udfordringer og Debat, fra faktalink fra faktalink https://faktalink.dk/vacciner (side 5-9) (se ovenfor) 7. Dokumentar: Sundhedsmagasinet - Vaccinationer http://hval.dk/mitCFU/mm/player/?copydan=011705302155 (i alt ca 7,5 ns) <p>Supplerende stof:</p> <ol style="list-style-type: none"> 8. Jacob Birkler (Formand for Etisk Råd) https://www.youtube.com/watch?v=qZTkygBAkz4 (2.14) 9. Thomas Søbirk Petersen (Filosof fra Roskilde Universitet) https://www.youtube.com/watch?v=uazNCE7ZlyY (8.48) 10. Chimamanda Ngozi Adichie, Olikoye, engelsksproget novelle fra https://medium.com/matter/olikoye-b027d7c0a680
Omfang	Anvendt uddannelsestid – 24 lektioner a 45 min, dvs 18 timer af 60 min/ca 55,1 siders kernestof af 2400 anslag incl mellemrum + supplerende stof i et omfang af ca 6 sider
Særlige fokuspunkter	<p>Kompetencer, læreplanens mål, progression</p> <p>Forløbet indeholder en videre indføring i faget og fagets metode(r) med fokus på både idehistoriske, almenhistoriske og teknologihistoriske vinkler, dvs følgende pinde fra bekendtgørelsen har været i fokus:</p> <p>Faglige mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> • redegøre for væsentlige idéhistoriske og teknologihistoriske udviklingslinjer og begivenheder • sammenligne udviklingen og brugen af ideer og teknologi på tværs af kulturer på forskellige niveauer, fra det lokale til det globale • analysere udvalgte historiske, kulturelle, samfunds- og videnskabelige omstændigheder for teknologisk innovation, herunder vekselvirkning med naturen • analysere samspillet mellem ideer, teknologier, natur og samfund, herunder betydningen for den menneskelige eksistens <p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • idéhistoriske, teknologihistoriske og almenhistoriske udviklingslinjer • teknologi i historisk og nutidigt perspektiv • erkendelsesteoretiske, etiske, livsfilosofiske og kulturelle aspekter ved udvikling og brug af teknologi • forskellige tilgange til anvendelser af teknologi, ideer og historie. • Der indgår materiale på engelsk, og problemstillingerne har været behandlet i samspil med engelsk-faget
Væsentligste arbejdsformer	<p>Klasseundervisning/virtuelle arbejdsformer/projektarbejdsform/anvendelse af fagprogrammer/skriftligt arbejde/eksperimentelt arbejde</p> <p>Klasseundervisning, gruppearbejde, individuelt arbejde med cases (abort, røntgen, 3-d print/optimering af mennesket, genteknologi/behandling af sygdom-</p>

me/designerbørn) og fremlæggelse, samt skriftlig forholden sig til kernestoffet.

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 4	Telefoni, identitet og eksistens
Indhold	<p>Anvendt litteratur og andet undervisningsmateriale fordelt på kernestof og supplerende stof</p> <p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fra telegraf til telefon, dvs Det Victorianske internet + Da kvinderne satte telefonen på dagsordenen, fra Søren B. Andersen, mfl.. Menneskeskabt, grundbog i teknologihistorie, Praxis – Nyt teknisk forlag 2015 (4,1 ns) • Fra telefon til mobiltelefon, fra https://teknologihistorie.systeme.dk/index.php?id=536 + https://teknologihistorie.systeme.dk/index.php?id=232 (i alt 3,4 ns) • Virtuel ekskursion til Post og Telegrafmuseum Danmark http://www.ptt-museum.dk/udstillinger/webudstillinger/ • Smartphonen, identitetsdannelse, Giddens og det senmoderne samfund, fra https://sociologiskesteder.systeme.dk/index.php?id=134 + https://sociologiskesteder.systeme.dk/index.php?id=196 + https://sociologiskesteder.systeme.dk/index.php?id=197 + https://sociologiskesteder.systeme.dk/index.php?id=198 + (i alt 8 ns) • Kierkegaard og det eksistentiale menneskesyn, Astrid Holm, Fire Menneskesyn, Systeme 1999, side 68-73 (i alt 7,5 ns) • Smartphonen – teknologideterminisme eller socialkonstruktivisme, fra– https://isamf.systeme.dk/index.php?id=1175 + https://samfnuhtxb.systeme.dk/index.php?id=10913 + https://energipolitik.systeme.dk/index.php?id=149 (læst i alt heraf ca 4,8 ns) <p>Supplerende stof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Telefonen – dokumentar fra http://hval.dk/mitCFU/mm/player/?copydan=030610251850 (19 min) • Når mobilen tager magten, dokumentar fra http://hval.dk/mitCFU/mm/player/?copydan=021508202000 (40 min) • Indføring i Kierkegaard http://hval.dk/mitCFU/mm/player/?copydan=321305152110 (19 min) + https://www.dr.dk/undervisning/filosofi/kierkegaard-og-eksistentialismen#!/ (5 min) • Evt uddrag af/trailer til Black Mirror – Nosedive • Evt. Perspektivering til Kinas ”social credit system” https://www.berlingske.dk/globalt/kinas-nye-system-for-social-kontrol-er-ikke-et-orwellsk-mareridt-endnu

Omfang	<p>Anvendt uddannelsestid – 24 lektioner a 45 min, dvs 18 timer af 60 min/ca 33,8 siders kernestof af 2400 anslag incl mellemrum + supplerende stof i et omfang af ca 36 sider.</p> <p>Dvs læst stof i alt på 1 semester er 232,8 ns fordelt på ca 170,8 ns kernestof og ca 62 siders supplerende stof.</p>
Særlige fokus-punkter	<p>Kompetencer, læreplanens mål, progression</p> <p>De faglige mål i dette forløb er:</p> <ul style="list-style-type: none"> • redegøre for væsentlige idéhistoriske og teknologihistoriske udviklingslinjer • sammenligne udviklingen og brugen af ideer og teknologi på tværs af kulturer • analysere samspillet mellem ideer, teknologier og samfund, herunder betydningen for den menneskelige eksistens <p>Kernestoffet er:</p> <ul style="list-style-type: none"> • idéhistoriske, teknologihistoriske og almenhistoriske udviklingslinjer • teknologi i historisk og nutidigt perspektiv • erkendelsesteoretiske, etiske, livsfilosofiske og kulturelle aspekter ved udvikling og brug af teknologi • forskellige tilgange til anvendelser af teknologi, ideer og historie. • Der indgår materiale på engelsk.
Væsentligste arbejdsformer	<p>Klasseundervisning/virtuelle arbejdsformer/projektarbejdsform/anvendelse af fagprogrammer/skriftligt arbejde/eksperimentelt arbejde</p> <ul style="list-style-type: none"> • Klasseundervisning, gruppearbejde, skriftlig behandling, Virtuel ekskursion til Post og Telegrafmuseum Danmark http://www.ptt-museum.dk/udstillinger/webudstillinger/